

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ &
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.
της 23ης Νοεμβρίου 2007

Στη Θεσσαλονίκη σήμερα, 23 Νοεμβρίου 2007, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12:00, συνήλθε σε συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της κ. Νικήτα Κακλαμάνη, Δημάρχου Αθηναίων και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Βιρβιδάκης Κυριάκος Χανίων, Δανιηλίδης Συμεών Συκεών, Ζαφειρόπουλος Γρηγόρης Χαλανδρίου, Καραγιάννης Ιωάννης Λαγκαδά, Κοιμήσης Απόστολος Αμφιλοχίας, Κοτρωνιάς Γεώργιος Λαμιέων, Κουκουλόπουλος Πάρις Κοζάνης, Κουράκης Ιωάννης Ηρακλείου Κρήτης, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων, Μαραβέλιας Δημήτριος Χαϊδαρίου, Παπαγεωργόπουλος Βασίλειος Θεσσαλονίκης, Στυλιανίδης Μιχαήλ Ξάνθης, Ταμήλος Μιχαήλ Τρικκαίων, Τζανακούλης Κων/νος Λαρισαίων, Τουφεγγόπουλος Σταύρος Εξαπλάτανου, Τσιαντής Δημήτριος Πλαστήρα.

Και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Αλευράς Διονύσιος Καλαμάτας, Αμοιρίδης Ιωάννης Κατερίνης, Γκοτσόπουλος Θεόδωρος Παλλήνης, Κορομάντζος Βασίλειος Αθηναίων, Λινάκης Κυριάκος Χολαργού, Μαστοράκος Γεώργιος Ηρακλείου Αττικής, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπελώνη-Αράπη Παναγιώτα Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Ροκοφύλλου Άννα Αθηναίων.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Φασούλας Παναγιώτης Πειραιά και Φούρας Ανδρέας Πατρέων.

Και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Γιαννόπουλος Γεώργιος Ροδίων και Σιώμος Βλάσσης Πεντέλης.

Γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 235^η

ΘΕΜΑ: Ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου από τον Πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ σχετικά με τις υπ' αριθ. 219 και 220/2.11.2007 αποφάσεις του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίες εξεδόθησαν μετά από Αίτηση Ανακλήσεως και που αφορούν τη σύναψη δανείου από μέρους των Ο.Τ.Α. με πιστωτικά ιδρύματα

(Αριθ.πρωτ. 4440)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ αφού άκουσε την εισήγηση του Προέδρου της ΚΕΔΚΕ κ. Νικήτα Κακλαμάνη, Δημάρχου Αθηναίων, για το ως άνω θέμα, η οποία έχει ως εξής:

Μετά την εισήγησή μου στο ΔΣ της ΚΕΔΚΕ την 29/8/2007 ελήφθησαν οι υπ' αριθμ. 142 Α και 142 Β αποφάσεις με τις οποίες εγκρίθηκε η υποστήριξη της ΚΕΔΚΕ δια παραστάσεως του Νομικού της Συμβούλου Πάνου Ζυγούρη στο VI τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για υποστήριξη της Αιτήσεως Ανακλήσεως του Δήμου Βέροιας κατά των υπ' αριθμ. 212 και 213 πράξεων του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τις οποίες είχε κριθεί ότι για τη σύναψη σύμβασης δανείου από μέρους των ΟΤΑ με πιστωτικά ιδρύματα απαιτείται για ποσό δανείου άνω των 211.000 ευρώ διεθνής διαγωνισμός με σχετική διακήρυξη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Είμαι στην ευχάριστη θέση να σας γνωρίσω ότι τελικώς η Αίτηση Ανακλήσεως την οποία υποστηρίξαμε στο VI τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου καταθέτοντας και εμπεριστατωμένο υπόμνημα έγινε δεκτή. Τούτο σημαίνει ότι οι Δήμοι κατά τη διαδικασία σύναψης δανείων με πιστωτικά ιδρύματα δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/18/ΕΚ ούτε του υπ' αριθμ. 60/2007 ΠΔ/τος, το οποίο ενσωμάτωσε την ως άνω οδηγία στο εσωτερικό δίκαιο, δηλαδή δεν απαιτείται για τη σύναψη δανείων των ΟΤΑ διεθνής διαγωνισμός.

Αυτό όμως που επιτάσσει η απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι ότι οι δημόσιες συμβάσεις δανείων που εκφεύγουν της εφαρμογής της κοινοτικής οδηγίας, υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Δηλαδή το Ελεγκτικό Συνέδριο ενεργεί υποχρεωτικά έλεγχο νομιμότητας, όπως άλλωστε γίνεται σε όλες τις συμβάσεις υπηρεσιών του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ εφ' όσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ευρώ. Συνεπώς αυτό το οποίο ελέγχει εν προκειμένω το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το σχέδιο της Σύμβασης του δανείου και ιδίως αν οι Δήμοι, στην περίπτωση που προβαίνουν στη σύναψη δανείων με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 176 του ΔΚΚ, τηρούν τις γενικές αρχές της διαφάνειας ήτοι τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και εν τέλει τη διασφάλιση, προς όφελος όλων των ενδεχόμενων αναδόχων, επαρκούς βαθμού δημοσιότητας.

Τούτο σημαίνει ότι οι Δήμοι προκειμένου να προχωρήσουν στη σύναψη δανείων θα πρέπει να απευθύνονται σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στα όριά τους και να ζητούν την έγγραφη υποβολή προσφοράς. Στη συνέχεια να εκτίθενται οι προσφορές όλων των ενδιαφερομένων ώστε με βάση αυτές να επιλέγεται και να εγκρίνεται η πλέον συμφέρουσα το Δήμο. Τα ανωτέρω όμως μέχρι τώρα τηρούσαν και τηρούν οι ΟΤΑ στο πλαίσιο της τηρήσεως της αρχής της διαφάνειας που διέπει ή πρέπει να διέπει τη λειτουργία τους.

ύστερα από διαλογική συζήτηση

Αποφασίζει Ομόφωνα

Αποδέχεται το ως άνω περιεχόμενο της εισήγησης του Προέδρου του κ. Νικήτα Κακλαμάνη.

Αναθέτει στην υπηρεσία της ΚΕΔΚΕ όπως αποστείλει την απόφαση μαζί με τις συνημμένες αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου προς όλους τους Ο.Τ.Α. της χώρας, έτσι ώστε αυτοί να γνωρίζουν ποια είναι η διαδικασία που πρέπει να ακολουθούν οι Δήμοι κατά τη σύναψη δανείων που λαμβάνουν από πιστωτικά ιδρύματα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Πρόεδρος
Νικήτας Κακλαμάνης
Δήμαρχος Αθηναίων

Ο Γενικός Γραμματέας
Βασίλειος Κορομάντζος
Δημ. Σύμβουλος Αθηναίων

Ο Α' Αντιπρόεδρος
Βασίλης Παπαγεωργόπουλος
Δήμαρχος Θεσσαλονίκης

Ο Β' Αντιπρόεδρος
Κων/νος Τζανακούλης
Δήμαρχος Λαρισαίων

Τα Μέλη

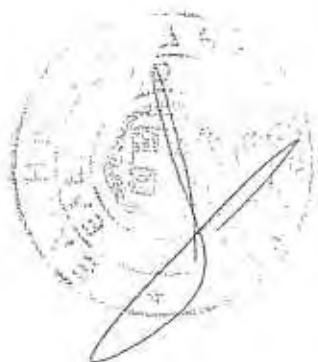
ΔΗΜΑΡΧΟΙ: Βιρβιδάκης Κυριάκος Χανίων, Δανιηλίδης Συμεών Συκεών, Ζαφειρόπουλος Γρηγόρης Χαλανδρίου, Καραγιάννης Ιωάννης Λαγκαδά, Κοιμήσης Απόστολος Αμφιλοχίας, Κοτρωνιάς Γεώργιος Λαμιέων, Κουκουλόπουλος Πάρις Κοζάνης, Κουράκης Ιωάννης Ηρακλείου Κρήτης, Κυρίζογλου Λάζαρος Αμπελοκήπων, Μαραβέλιας Δημήτριος Χαϊδαρίου, Στυλιανίδης Μιχαήλ Ξάνθης, Ταμήλος Μιχαήλ Τρικκαίων, Τουφεγγόπουλος Σταύρος Εξαπλάτανου, Τσιαντής Δημήτριος Πλαστήρα.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Αλευράς Διονύσιος Καλαμάτας, Αμοιρίδης Ιωάννης Κατερίνης, Γκοτσόπουλος Θεόδωρος Παλλήνης, Λινάκης Κυριάκος Χολαργού, Μαστοράκος Γεώργιος Ηρακλείου Αττικής, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπελώνη-Αράπη Παναγιώτα Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Ροκοφύλλου Άννα Αθηναίων.

Ο Γενικός Διευθυντής
της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Παναγιώτης Βασιλείου

Πράξεως 0220
Αριθμ. Συν/σεως 4^η/2.11.2007

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ VI

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Τμήματος Ιωάννη Καραβοκύρη, Αντιπρόεδρο, τους Συμβούλους Θεοχάρη Δημακόπουλο και Γεώργιο Κωνσταντά και τους Παρέδρους Κωνσταντίνο Τόλη (εισηγητή) και Θεολογία Γναρδέλλη (με συμβουλευτική ψήφο).

Συνεδρίασε στο Κατάστημά του, που βρίσκεται στην Αθήνα, την 28 Σεπτεμβρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως Μάρθας Δήμου, υπαλλήλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με βαθμό Α', κατηγορίας ΠΕ.

Για να αποφανθεί επί της από 31-7-2007 (αρ. πρωτ. Ελ. Συν 37161/6-8-2007) αίτησης του Δήμου Βέροιας, με την οποία ζητείται να ανακληθεί η 213/2007 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Και

Έλαβε υπόψη

Α. Τις απόψεις του αιτούντος, ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του Πάνου Ζυγούρη, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης.

Β. Τις απόψεις του Ελληνικού Δημοσίου, εκ μέρους του οποίου παραστάθηκε ο Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Παναγιώτης Λαμπρόπουλος, ο οποίος ζήτησε να απορριφθεί η αίτηση ανάκλησης.

Γ. Την από 28 Σεπτεμβρίου 2007 έγγραφη γνώμη του Επιτρόπου της Επικρατείας Ανδρέα Καπερώνη, σύμφωνα με την οποία η αίτηση ανάκλησης πρέπει να απορριφθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Με την παρουσία των ως άνω μελών του και

Αποφάσισε τα εξής :

Ι. Με την υπό κρίση αίτηση του Δήμου Βέροιας, ζητείται η ανάκληση της 213/2007 πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία αυτό αποφάνθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου της σύμβασης που αφορά τη σύναψη τραπεζικού δανείου ύψους 3.684.000,00 €, με την «ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», προκειμένου ο Δήμος να προβεί σε αναχρηματοδότηση μακροπροθέσμου δανεισμού του καθόσον δεν τήρησε τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης. Το Τμήμα τούτο αρμοδίως επιλαμβάνεται της υπό κρίση αίτησης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του ν. 3060/2002 «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (ΦΕΚ Α' 242) και τη Φ.Γ8/15686/8.7.2002 απόφαση της Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ Β' 1242/23.9.2002). Η υπό κρίση αίτηση ανάκλησης ασκήθηκε εμπροθέσμως και νομοτύπως. Επομένως, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της.

Π. Στο άρθρο 98 παρ.1 του Συντάγματος, όπως ισχύει ύστερα από την αναθεώρησή του με το από 17.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α' 84), ορίζεται ότι : «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως : (...) β) Ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας, στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με το Δημόσιο από την άποψη αυτή όπως νόμος ορίζει (...)». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 2741/1999 (ΦΕΚ Α' 199), όπως αυτό τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ Α' 242), 9 παρ. 3 του ν. 3090/2002 (ΦΕΚ Α' 329) και 12 παρ. 27 του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α' 30), το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει ειδικότερα, μεταξύ άλλων, τη νομιμότητα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, όταν το προϋπολογιζόμενο οικονομικό αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) €. Περαιτέρω η γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου περί ίσης μεταχείρισης των υπηκόων των κρατών μελών βρίσκει την ειδικότερη έκφρασή της στις διατάξεις του άρθρου 12 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣυνθΕΚ), βάσει του οποίου απαγορεύεται κάθε δυσμενής διάκριση, λόγω ιθαγένειας, καθώς και σε αυτές των άρθρων 43 και 49 της ίδιας Συνθήκης που αφορούν στην ελευθερία εγκατάστασης και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών αντιστοίχως. Οι ως άνω κανόνες ισχύουν ομοίως και επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως αυτές ρυθμίζονται με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004

«Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (Ε.Ε.Ε.Ε. L 134/30.04.2004), η οποία έχει άμεση εφαρμογή στο εσωτερικό δίκαιο από 1.2.2006 (βλ. σχετ. Δ17γ/09/9/ΦΝ 417/18.1.2006 εγκύκλιο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.). Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 16 της εν λόγω Οδηγίας, κατά την ορθή μεταφορά του κειμένου από το αντίστοιχο αγγλικό κείμενο στην ελληνική γλώσσα, η τελευταία δεν εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων και ιδίως συναλλαγές που έχουν ως στόχο την απόκτηση χρηματικών πόρων ή κεφαλαίων από τις αναθέτουσες αρχές (βλ. και τις ομοίου περιεχομένου διατάξεις του άρθρου 13 του π.δ. 60/16.03.2007, ΦΕΚ Α' 64, το οποίο ενσωμάτωσε την ως άνω Οδηγία στο εθνικό δίκαιο). Τέλος, στο άρθρο 176 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114) και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις 8.6.2006, σύμφωνα με το άρθρο τέταρτο του ίδιου νόμου, προβλέπεται : «1. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συννομολογούν δάνεια με το Κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας ή του εξωτερικού και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά για την πραγματοποίηση σκοπών της αρμοδιότητας ή της δράσης τους, συμπεριλαμβανομένης και της αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων ή μη οφειλών (...)». Από το συνδυασμό του συνόλου των προρρηθεισών διατάξεων συνάγεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ενεργεί υποχρεωτικά έλεγχο

$$T \cap \mathbb{Z}(G) \text{ has no } \mathbb{Z}(G) \text{-submodule isomorphic to } \mathbb{Z}(G)/\mathbb{Z}(G)^2$$

Συνεδρίου διεξάγεται βάσει των γενικών αρχών και κανόνων που διέπουν τόσο την κοινοτική όσο και την εθνική έννομη τάξη, ήτοι των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της υποχρέωσης διαφάνειας, η οποία, ειδικότερα, συνίσταται στη διασφάλιση, προς όφελος όλων των ενδεχόμενων αναδόχων, επαρκούς βαθμού δημοσιότητας, ώστε να επιτρέπεται, αφενός, το άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, αφετέρου δε, ο έλεγχος του αμερόληπτου χαρακτήρα της διαδικασίας ανάθεσης που ακολουθείται (βλ. και την Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο που εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων, οι οποίες δεν καλύπτονται ή καλύπτονται εν μέρει από τις Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, με τις εκεί παραπομπές στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Ε.Ε.Ε.Ε. C 179/01.08.2006, σ.0002-0007, πρβλ. την υπ' αριθμ. 64/2005 Γνωμοδ. του Ν.Σ.Κ.).

III. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα: Η Δημαρχιακή Επιτροπή του Δήμου Βέροιας, με την 292/2007 απόφασή της εισηγήθηκε προς το Δημοτικό Συμβούλιο, και το τελευταίο αποφάσισε τη σύναψη δανειακής συμβάσεως με πιστωτικό ίδρυμα, προκειμένου ο Δήμος να προβεί στην εξόφληση ληξιπροθέσμων και μη οφειλών του. Στο πλαίσιο της εν λόγω απόφασης ο Διευθυντής Οικονομικού του Δήμου με την 3124/13-3-2007 επιστολή του, η οποία απευθύνθηκε προς όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν εντός των ορίων του, ήτοι προς 15 τράπεζες, ζήτησε την έγγραφη υποβολή προσφοράς από μία εκάστη εξ αυτών, προκειμένου να προβεί στη σύναψη δανειακής συμβάσεως ποσού

2.500.000,00 €, με δωδεκαετή διάρκεια αποπληρωμής. Στην πρόσκληση αυτή για εκδήλωση ενδιαφέροντος ανταποκρίθηκαν συνολικά έξι (6) Τράπεζες. Ακολούθως το Δημοτικό Συμβούλιο, υπόψη του οποίου τέθηκαν οι προσφορές των Τραπεζών που υπέβαλαν προσφορά ήτοι των: ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, EUROBANK EFG, MILLENIUM και ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, έκρινε ως συμφερότερη την προσφορά της ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ της ΕΛΛΑΔΟΣ, το σχέδιο συμβάσεως μετά της οποίας υπέβαλε προς έλεγχο στο αρμόδιο Κλιμάκιο. Με βάση τα προαναφερόμενα ο Δήμος Βεροίας εξαιρείται μεν του ρυθμιστικού πεδίου της ανωτέρω Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και των καθοριζομένων με τις διατάξεις της διαγωνιστικών διαδικασιών, υπόκειται όμως στις γενικές αρχές και στους κανόνες που διέπουν τόσο την κοινοτική όσο και την εθνική έννομη τάξη, ήτοι στις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της υποχρέωσης διαφάνειας, η οποία, ειδικότερα, συνίσταται στη διασφάλιση, προς όφελος όλων των ενδεχόμενων αναδόχων, επαρκούς βαθμού δημοσιότητας, ώστε να επιτρέπεται, αφενός, το άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, αφετέρου δε, ο έλεγχος του αμερόληπτου χαρακτήρα της διαδικασίας ανάθεσης που ακολουθείται, αρχές και κανόνες που στην προκειμένη περίπτωση τηρήθηκαν από τον αιτούντα Δήμο, όπως προέκυψε από την διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη σύναψη του δανείου. Επομένως το Κλιμάκιο πλανήθηκε περί το νόμο εφόσον έκρινε ότι η προκειμένη σύμβαση διέπεται από τις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004, και ότι συνεπώς

έπρεπε να τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών. Κατά συνέπεια οι σχετικοί λόγοι ανάκλησης που προβάλλονται με την κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνουν δεκτοί και να κληθεί η προσβαλλομένη πράξη

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την αίτηση ανακλήσεως.

Ανακαλεί την 213/2007 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου.

Αποφαίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου της σύμβασης.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 16 Νοεμβρίου 2007.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΛΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΘΑ ΔΗΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ VI

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Τμήματος Ιωάννη Καραβοκύρη, Αντιπρόεδρο, τους Συμβούλους Θεοχάρη Δημακόπουλο και Γεώργιο Κωνσταντιά και τους Παρέδρους Κωνσταντίνο Τόλη (εισηγητή) και Θεολογία Γναρδέλλη (με συμβουλευτική ψήφο).

Συνεδρίασε στο Κατάστημά του, που βρίσκεται στην Αθήνα, την 28 Σεπτεμβρίου 2007, με την παρουσία της Γραμματέως Μάρθας Δήμου, υπαλλήλου του Ελεγκτικού Συνεδρίου με βαθμό Α', κατηγορίας ΠΕ.

Για να αποφανθεί επί της από 31-7-2007 (αρ. πρωτ. Ελ. Συν 37162/6-8-2007) αίτησης του Δήμου Βέροιας, με την οποία ζητείται να ανακληθεί η 212/2007 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Και

Έλαβε υπόψη

Α. Τις απόψεις του αιτούντος, ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του Πάνου Ζυγούρη, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης.

Β. Τις απόψεις του Ελληνικού Δημοσίου, εκ μέρους του οποίου παρυστάθηκε ο Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Παναγιώτης Λαμπρόπουλος, ο οποίος ζήτησε να απορριφθεί η αίτηση ανάκλησης.

Γ. Την από 28 Σεπτεμβρίου 2007 έγγραφη γνώμη του Επιτρόπου της Επικρατείας Ανδρέα Καπερώνη, σύμφωνα με την οποία η αίτηση ανάκλησης πρέπει να απορριφθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Με την παρουσία των ως άνω μελών του και

Αποφάσισε τα εξής :

Ι. Με την υπό κρίση αίτηση του Δήμου Βέροιας, ζητείται η ανάκληση της 212/2007 πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία αυτό αποφάνθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου της σύμβασης που αφορά τη σύναψη τραπεζικού δανείου ύψους 2.500.000,00 €, με την «ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.», προκειμένου ο Δήμος να προβεί σε αναχρηματοδότηση μακροπροθέσμου δανεισμού του καθόσον δεν τήρησε τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης. Το Τμήμα τούτο αρμοδίως επιλαμβάνεται της υπό κρίση αίτησης σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του ν. 3060/2002 «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης» (ΦΕΚ Α' 242) και τη Φ.Γ8/15686/8.7.2002 απόφαση της Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ Β' 1242/23.9.2002). Η υπό κρίση αίτηση ανάκλησης ασκήθηκε εμπροθέσμως και νομοτύπως. Επομένως, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της.

II. Στο άρθρο 98 παρ.1 του Συντάγματος, όπως ισχύει ύστερα από την αναθεώρησή του με το από 17.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (ΦΕΚ Α' 84), ορίζεται ότι : «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως : (...) β) Ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας, στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με το Δημόσιο από την άποψη αυτή όπως νόμος ορίζει (...)». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 2741/1999 (ΦΕΚ Α' 199), όπως αυτό τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 του ν. 3060/2002 (ΦΕΚ Α' 242), 9 παρ. 3 του ν. 3090/2002 (ΦΕΚ Α' 329) και 12 παρ. 27 του ν. 3310/2005 (ΦΕΚ Α' 30), το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει ειδικότερα, μεταξύ άλλων, τη νομιμότητα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, όταν το προϋπολογιζόμενο οικονομικό αντικείμενο υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) €. Περαιτέρω η γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου περί ίσης μεταχείρισης των υπηκόων των κρατών μελών βρίσκει την ειδικότερη έκφρασή της στις διατάξεις του άρθρου 12 της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣυνθΕΚ), βάσει του οποίου απαγορεύεται κάθε δυσμενής διάκριση, λόγω ιθαγένειας, καθώς και σε αυτές των άρθρων 43 και 49 της ίδιας Συνθήκης που αφορούν στην ελευθερία εγκατάστασης και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών αντιστοίχως. Οι ως άνω κανόνες ισχύουν ομοίως και επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως αυτές ρυθμίζονται με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004

«Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών» (Ε.Ε.Ε.Ε. L 134/30.04.2004), η οποία έχει άμεση εφαρμογή στο εσωτερικό δίκαιο από 1.2.2006 (βλ. σχετ. Δ17γ/09/9/ΦΝ 417/18.1.2006 εγκύκλιο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.). Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 16 της εν λόγω Οδηγίας, κατά την ορθή μεταφορά του κειμένου από το αντίστοιχο αγγλικό κείμενο στην ελληνική γλώσσα, η τελευταία δεν εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σχετικές με την έκδοση, την αγορά, την πώληση και τη μεταβίβαση τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων και ιδίως συναλλαγές που έχουν ως στόχο την απόκτηση χρηματικών πόρων ή κεφαλαίων από τις αναθέτουσες αρχές (βλ. και τις ομοίου περιεχομένου διατάξεις του άρθρου 13 του π.δ. 60/16.03.2007, ΦΕΚ Α' 64, το οποίο ενσωμάτωσε την ως άνω Οδηγία στο εθνικό δίκαιο). Τέλος, στο άρθρο 176 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α' 114) και ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις 8.6.2006, σύμφωνα με το άρθρο τέταρτο του ίδιου νόμου, προβλέπεται : «1. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συνομολογούν δάνεια με το Κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας ή του εξωτερικού και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αποκλειστικά για την πραγματοποίηση σκοπών της αρμοδιότητας ή της δράσης τους, συμπεριλαμβανομένης και της αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων ή μη οφειλών (...)». Από το συνδυασμό του συνόλου των προρρηθεισών διατάξεων συνάγεται ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο ενεργεί υποχρεωτικά έλεγχο

νομιμότητας όλων των συμβάσεων υπηρεσιών του δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων που εξομοιώνονται με αυτό, όταν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη αυτών υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου ευρώ. Τούτο δε ισχύει και για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες, βάσει ρητής διάταξης, αποκλείονται του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, συνεπώς και για συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σχετικές με συναλλαγές επί τίτλων ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, ιδίως συναλλαγές έχουσες ως στόχο την απόκτηση χρημάτων ή κεφαλαίων από τις αναθέτουσες αρχές, όπως είναι οι διαδικασίες συνομολόγησης δανείων με πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς εκ μέρους των ως άνω φορέων, για την πραγματοποίηση σκοπών της αρμοδιότητας ή της δράσης τους. Ακολούθως, σε περίπτωση που οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης προβαίνει μέσω των αρμοδίων προς τούτο οργάνων του, στη λήψη απόφασης περί συνάψεως δανείου με αναγνωρισμένο πιστωτικό ίδρυμα της Ελλάδας ή του εξωτερικού, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 176 ΑΚΚ, αποβλέποντας, ούτως, στην εξόφληση υφιστάμενων ληξιπρόθεσμων ή μη οφειλών του, η σχετική σύμβαση, η οποία ενδέχεται να ενδιαφέρει οικονομικούς παράγοντες που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη, και, επομένως, σχετίζεται με την εν γένει λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, εξαιρείται του ρυθμιστικού πεδίου της ανωτέρω Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και των καθοριζομένων με τις διατάξεις της διαγωνιστικών διαδικασιών, υπόκειται όμως στον εκ του Συντάγματος και των εκτελεστικών αυτού νόμων απορρέοντα προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο προσυμβατικός έλεγχος του Ελεγκτικού

Συνεδρίου διεξάγεται βάσει των γενικών αρχών και κανόνων που διέπουν τόσο την κοινοτική όσο και την εθνική έννομη τάξη, ήτοι των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της υποχρέωσης διαφάνειας, η οποία, ειδικότερα, συνίσταται στη διασφάλιση, προς όφελος όλων των ενδεχόμενων αναδόχων, επαρκούς βαθμού δημοσιότητας, ώστε να επιτρέπεται, αφενός, το άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, αφετέρου δε, ο έλεγχος του αμερόληπτου χαρακτήρα της διαδικασίας ανάθεσης που ακολουθείται (βλ. και την Ερμηνευτική Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο που εφαρμόζεται στην ανάθεση συμβάσεων, οι οποίες δεν καλύπτονται ή καλύπτονται εν μέρει από τις Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, με τις εκεί παραπομπές στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Ε.Ε.Ε.Ε. C 179/01.08.2006, σ.0002-0007, πρβλ. την υπ' αριθμ. 64/2005 Γνωμοδ. του Ν.Σ.Κ.).

III. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα: Η Δημορχιακή Επιτροπή του Δήμου Βέροιας, με την 291/2007 απόφασή της εισηγήθηκε προς το Δημοτικό Συμβούλιο, και το τελευταίο αποφάσισε τη σύναψη δανειακής συμβάσεως με πιστωτικό ίδρυμα, προκειμένου ο Δήμος να προβεί στην εξόφληση ληξιπροθέσμων και μη οφειλών του. Στο πλαίσιο της εν λόγω απόφασης ο Διευθυντής Οικονομικού του Δήμου με την 3124/13-3-2007 επιστολή του, η οποία απευθύνθηκε προς όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν εντός των ορίων του, ήτοι προς 15 τράπεζες, ζήτησε την έγγραφη υποβολή προσφοράς από μία εκάστη εξ αυτών, προκειμένου να προβεί στη σύναψη δανειακής συμβάσεως ποσού

2.500.000,00 €, με δωδεκαετή διάρκεια αποπληρωμής. Στην πρόσκληση αυτή για εκδήλωση ενδιαφέροντος ανταποκρίθηκαν συνολικά έξι (6) Τράπεζες. Ακολούθως το Δημοτικό Συμβούλιο, υπόψη του οποίου τέθηκαν οι προσφορές των Τραπεζών που υπέβαλαν προσφορά ήτοι των: ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, EUROBANK EFG, MILLENTUM και ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ, έκρινε ως συμφερότερη την προσφορά της ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ της ΕΛΛΑΔΟΣ, το σχέδιο συμβάσεως μετά της οποίας υπέβαλε προς έλεγχο στο αρμόδιο Κλιμάκιο. Με βάση τα προαναφερόμενα ο Δήμος Βεροίας εξαιρείται μεν του ρυθμιστικού πεδίου της ανωτέρω Οδηγίας 2004/18/EK και των καθοριζομένων με τις διατάξεις της διαγωνιστικών διαδικασιών, υπόκειται όμως στις γενικές αρχές και στους κανόνες που διέπουν τόσο την κοινοτική όσο και την εθνική έννομη τάξη, ήτοι στις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της υποχρέωσης διαφάνειας, η οποία, ειδικότερα, συνίσταται στη διασφάλιση, προς όφελος όλων των ενδεχόμενων αναδόχων, επαρκούς βαθμού δημοσιότητας, ώστε να επιτρέπεται, αφενός, το άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, αφετέρου δε, ο έλεγχος του αμερόληπτου χαρακτήρα της διαδικασίας ανάθεσης που ακολουθείται, αρχές και κανόνες που στην προκειμένη περίπτωση τηρήθηκαν από τον αιτούντα Δήμο, όπως προέκυψε από την διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη σύναψη του δανείου. Επομένως το Κλιμάκιο πλανήθηκε περί το νόμο εφόσον έκρινε ότι η προκειμένη σύμβαση διέπεται από τις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31^{ης} Μαρτίου 2004, και ότι συνεπώς

έπρεπε να τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών. Κατά συνέπεια οι σχετικοί λόγοι ανάκλησης που προβάλλονται με την κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνουν δεκτοί και να κληθεί η προσβαλλομένη πράξη.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την αίτηση ανακλήσεως.

Ανακαλεί την 212/2007 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου.

Αποφαίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου της σύμβασης.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 16 Νοεμβρίου 2007.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΛΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΘΑ ΔΗΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΡΤΗΤΩΝ
14/11/2007
Η Γραμματέας
ΜΑΡΘΑ ΔΗΜΟΥ